

	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa		
	<i>Informacja sygnalna</i>	Data opracowania 30.06.2010 r.	
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12 faks 22 846 76 67		Internet: www.stat.gov.pl/warsz	

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W I KWARTALE 2010 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w I kwartale 2010 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

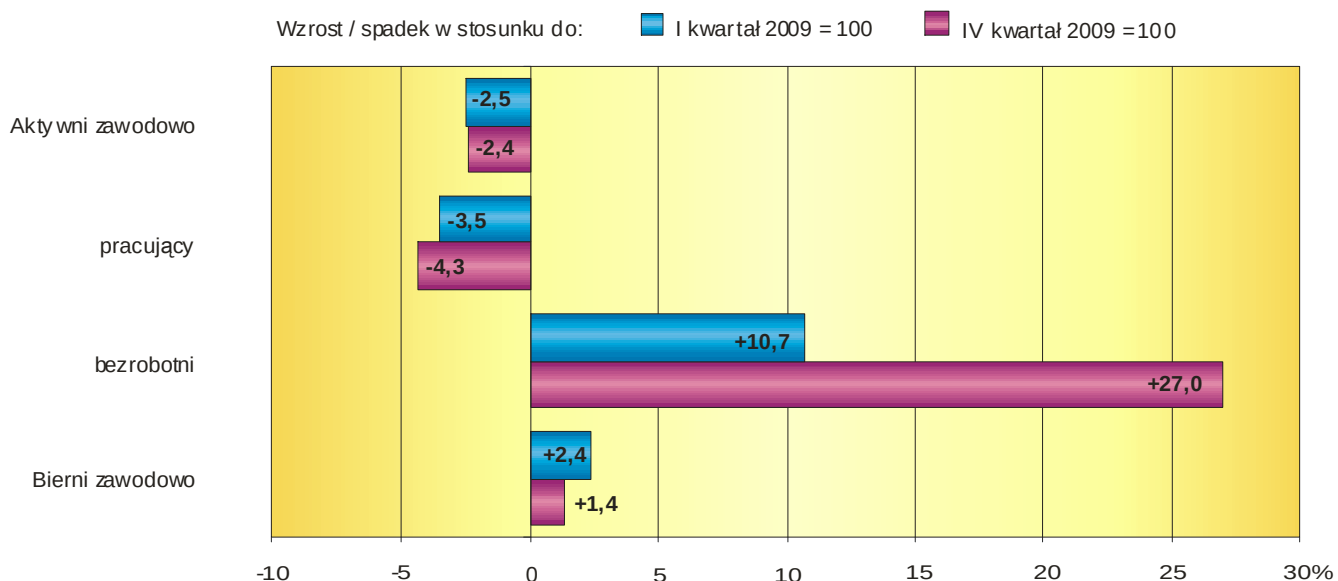
*   *

*

PODSTAWOWE WYNIKI

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010
Aktywni zawodowo w tys.	2583	2580	2519
pracujący	2395	2417	2312
bezrobotni	187	163	207
Bierni zawodowo w tys.	1826	1844	1870
Współczynnik aktywności zawodowej w %	58,6	58,3	57,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	54,3	54,6	52,7
Stopa bezrobocia w %	7,2	6,3	8,2

Zmiany na rynku pracy w I kwartale 2010 r.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W B A E L

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i **zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.**

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in. pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych oraz pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej 1 pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- **pomagający bezpłatnie członkowie rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego/działki rolnej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
  - aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
  - były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.
- Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo ogółem lub danej grupy w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących ogółem lub danej grupy w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych ogółem lub danej grupy w liczbie ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat.

Informacje o **wykształceniu** ilustrują poziom wykształcenia ukończonego, z wyjątkiem informacji o wykształceniu podstawowym, które dotyczą osób z ukończoną i nieukończoną szkołą podstawową oraz osób bez wykształcenia szkolnego.

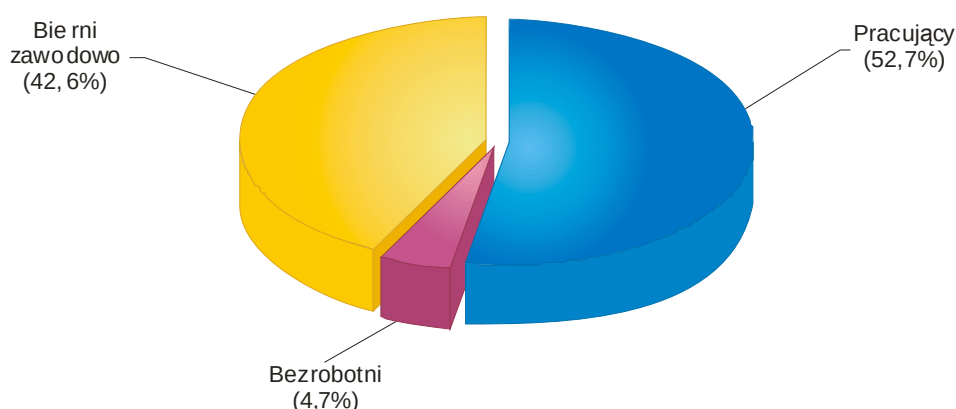
* *

*

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W I kwartale 2010 r. wśród ogółu ludności województwa mazowieckiego w wieku 15 lat i więcej 52,7% stanowili pracujący, 4,7% – bezrobotni, a 42,6% – bierni zawodowo. Oznacza to, że mniej niż połowa ludności w wieku 15 lat i więcej (47,3%) nie wykonywała pracy; w I kwartale 2009 r. – 54,3%.

**Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej
według statusu na rynku pracy w I kwartale 2010 r.**

W I kwartale 2010 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie mazowieckim liczyła 2519 tys. osób, a biernych zawodowo – 1870 tys. osób.

W porównaniu z analogicznym okresem 2009 r. liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 64 tys. osób, tj. o 2,5%, natomiast populacja biernych zawodowo zwiększyła się o 44 tys. osób, tj. o 2,4%. Wśród aktywnych zawodowo odnotowano spadek liczby pracujących (o 83 tys., tj. o 3,5%), przy jednoczesnym wzroście liczby bezrobotnych (o 20 tys., tj. o 10,7%).

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 61 tys. osób, tj. o 2,4%, a biernych zawodowo zwiększyła się 26 tys. osób (tj. o 1,4%). Wśród aktywnych zawodowo odnotowano spadek liczby pracujących o 105 tys. osób (tj. o 4,3%) i wzrost liczby bezrobotnych o 44 tys. osób (tj. o 27,0%).

W porównaniu z sytuacją w analogicznym okresie 2009 r. zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W I kwartale 2010 r. na 1000 pracujących przypadało 898 osób bezrobotnych i biernych zawodowo, podczas gdy w I kwartale 2009 r. – 841. W odniesieniu do poprzedniego kwartału również odnotowano wzrost tego wskaźnika (IV kwartał 2009 r. – 830).

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w I kwartale 2010 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach			
O g ó ł e m	2519	2312	207	1870
mężczyźni.....	1326	1216	110	709
kobiety	1193	1096	97	1162
Miasta	1667	1547	121	1172
Wieś	852	765	86	698

W I kwartale 2010 r. ludność aktywna zawodowo stanowiła 57,4% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. Współczynnik aktywności zawodowej ludności zmniejszył się w stosunku do I kwartału 2009 r. o 1,2 pkt proc., w odniesieniu do IV kwartału 2009 r. – o 0,9 pkt proc.

W porównaniu z I kwartałem 2009 r. spadek poziomu aktywności zawodowej odnotowano zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet – w obydwu przypadkach o 1,0 pkt proc. Na wsi współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się o 1,4 pkt proc., w miastach – o 1,2 pkt proc.

W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się w populacji kobiet (o 1,1 pkt proc.) oraz w populacji mężczyzn (o 0,6 pkt proc.). Wśród mieszkańców wsi poziom aktywności zawodowej obniżył się o 2,0 pkt proc., a wśród mieszkańców miast – o 0,4 pkt proc.

Tabl. 2. **Współczynnik aktywności zawodowej**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	58,6	58,3	57,4	–1,2	–0,9
mężczyźni	66,2	65,8	65,2	–1,0	–0,6
kobiety.....	51,7	51,8	50,7	–1,0	–1,1
Miasta.....	59,9	59,1	58,7	–1,2	–0,4
Wieś.....	56,4	57,0	55,0	–1,4	–2,0

W I kwartale 2010 r., podobnie jak we wcześniejszych okresach, największą aktywność zawodową wykazywały osoby w wieku 35–44 lata oraz 25–34 lata. Współczynnik aktywności zawodowej dla tych osób wynosił odpowiednio 90,2% i 86,4%. Najniższy poziom aktywności zawodowej notowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 20,2%. W najmłodszej grupie wiekowej (15–24 lata) współczynnik aktywności zawodowej wynosił 35,9%. Dla osób w wieku produkcyjnym współczynnik ten wyniósł 74,7% (w I kwartale 2009 r. – 74,2%, a w IV kwartale 2009 r. – 75,1%).

W I kwartale br., najwyższy współczynnik aktywności zawodowej występował wśród osób z wykształceniem wyższym – 79,0%. Wysokim poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 68,3% oraz policealnym i średnim zawodowym – 65,7%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej notowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 18,5%.

PRACUJĄCY

W I kwartale 2010 r. w województwie mazowieckim populacja pracujących liczyła 2312 tys. osób i zmniejszyła się w stosunku do I kwartału 2009 r. o 83 tys., tj. o 3,5%. Spadek liczby pracujących odnotowano zarówno w populacji mężczyzn (o 79 tys., tj. o 6,1%), jak i populacji kobiet (o 5 tys., tj. o 0,5%). Wśród mieszkańców wsi liczba pracujących obniżyła się o 76 tys., tj. o 9,0%, a wśród mieszkańców miast – o 8 tys., tj. o 0,5%.

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 105 tys. osób, tj. o 4,3%, a spadek ten dotyczył zarówno populacji mężczyzn (o 56 tys., tj. o 4,4%) i kobiet (o 48 tys., tj. o 4,2%), jak również pracujących mieszkańców wsi (o 83 tys., tj. o 9,8%) i miast (o 21 tys., tj. o 1,3%).

Tabl. 3. Pracujący

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w tysiącach			I kw. 2009 = 100	IV kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	2395	2417	2312	96,5	95,7
mężczyźni	1295	1272	1216	93,9	95,6
kobiety	1101	1144	1096	99,5	95,8
Miasta	1555	1568	1547	99,5	98,7
Wieś	841	848	765	91,0	90,2

W I kwartale 2010 r. pracujący stanowili 52,7% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z I kwartałem 2009 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 1,6 pkt proc. Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano w populacji mężczyzn (o 1,8 pkt proc.) i kobiet (o 1,2 pkt proc.). Wśród mieszkańców wsi wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 3,0 pkt proc., a wśród mieszkańców miast – o 0,9 pkt proc.

W stosunku do IV kwartału 2009 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia obniżył się o 1,9 pkt proc. Spadek wskaźnika zatrudnienia był większy w populacji kobiet niż mężczyzn (2,0 pkt proc. wobec 1,7 pkt proc.), a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wśród mieszkańców wsi niż miast (3,6 pkt proc. wobec 1,0 pkt proc.).

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	54,3	54,6	52,7	–1,6	–1,9
mężczyźni	61,6	61,5	59,8	–1,8	–1,7
kobiety	47,7	48,5	46,5	–1,2	–2,0
Miasta	55,4	55,5	54,5	–0,9	–1,0
Wieś	52,4	53,0	49,4	–3,0	–3,6

W I kwartale 2010 r. najwyższy wskaźnik zatrudnienia notowano wśród osób w wieku 35–44 lata oraz 25–34 lata, a najmniejszy – wśród osób w wieku 55 lat i więcej.

Największy spadek wskaźnika zatrudnienia w stosunku do I kwartału 2009 r. odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lata oraz 25–34 lata (odpowiednio o 2,5 pkt proc. i 2,4 pkt proc.). Wzrost nastąpił w grupie osób w wieku 45–54 lata (o 1,9 pkt proc.).

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. największy spadek wskaźnika zatrudnienia nastąpił w grupie osób w wieku 45—54 lata (o 3,4 pkt proc.). Poprawę wskaźnika odnotowano tylko wśród osób w wieku 35—44 lata (o 0,1 pkt proc.).

Dla osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 68,4% i był o 1,9 pkt proc. niższy w porównaniu z IV kwartałem 2009 r.

Tabl. 5. **Wskaźnik zatrudnienia według wieku**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	54,3	54,6	52,7	–1,6	–1,9
15—24 lata	30,9	30,2	28,4	–2,5	–1,8
25—34	81,7	82,0	79,3	–2,4	–2,7
35—44	84,9	84,7	84,8	–0,1	+0,1
45—54	75,5	80,8	77,4	+1,9	–3,4
55 lat i więcej	20,1	19,5	18,7	–1,4	–0,8

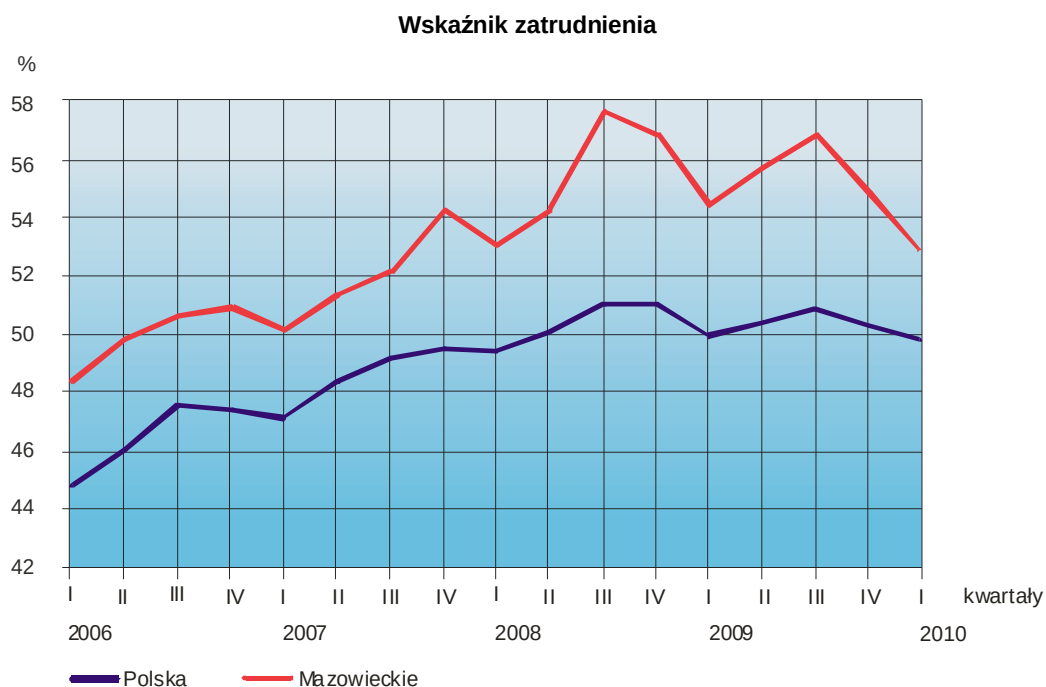
W I kwartale 2010 r. w strukturze pracujących według poziomu wykształcenia nadal dominowały osoby z wykształceniem wyższym – 36,9%, policealnym i średnim zawodowym – 26,4% oraz zasadniczym zawodowym – 20,5%. Wśród tych osób wskaźniki zatrudnienia były także najwyższe i wyniosły: wykształcenie wyższe – 76,2%, policealne i średnie zawodowe – 60,9% oraz zasadnicze zawodowe – 59,4%. Najniższym wskaźnikiem zatrudnienia (15,0%) charakteryzowały się osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

W stosunku do I kwartału 2009 r. największy spadek wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród zbiorowości osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 4,3 pkt proc.) oraz średnim ogólnokształcącym (o 3,1 pkt proc.). Wśród osób z wykształceniem wyższym wskaźnik zatrudnienia utrzymał się na stałym poziomie.

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano tylko wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 0,6 pkt proc.). W pozostałych grupach nastąpił spadek tego wskaźnika, w tym największy wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 4,7 pkt proc.).

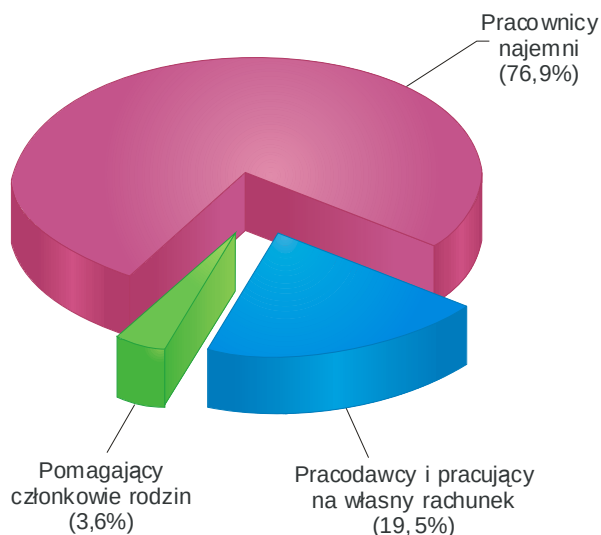
Tabl. 6. **Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	54,3	54,6	52,7	–1,6	–1,9
Wyższe	76,2	79,1	76,2	–	–2,9
Policealne i średnie zawodowe	63,1	61,1	60,9	–2,2	–0,2
Średnie ogólnokształcące ..	47,6	49,2	44,5	–3,1	–4,7
Zasadnicze zawodowe	63,7	62,2	59,4	–4,3	–2,8
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..	16,6	14,4	15,0	–1,6	+0,6

W I kwartale 2010 r. w charakterze pracowników najemnych pracowało 1778 tys. osób (tj. 76,9% ogółu pracujących), a ich liczba zmniejszyła się o 62 tys., tj. o 3,4% w stosunku do I kwartału 2009 r. Spadek wystąpił również wśród pracodawców i pracujących na własny rachunek (z 453 tys. do 450 tys.), a także wśród pomagających członków rodzin (z 102 tys. do 83 tys.).

Struktura pracujących według statusu zatrudnienia w I kwartale 2010 r.

BEZROBOTNI

W I kwartale 2010 r. zbiorowość bezrobotnych w województwie mazowieckim liczyła 207 tys. osób i zwiększyła się o 20 tys., tj. o 10,7% w stosunku do I kwartału 2009 r., a w odniesieniu do IV kwartału 2009 r. – o 44 tys., tj. o 27,0%.

Wzrost bezrobocia odnotowany w skali roku wystąpił zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. Liczba bezrobotnych mężczyzn zwiększyła się o 14 tys., tj. o 14,6%, a bezrobotnych kobiet o 6 tys., tj. o 6,6%. Wśród mieszkańców miast nastąpił spadek liczby bezrobotnych – o 3 tys., tj. o 2,4%, natomiast wśród mieszkańców wsi liczba bezrobotnych wzrosła o 23 tys., tj. o 36,5%.

Wzrost liczby bezrobotnych, na przestrzeni kwartału, w nieco większym stopniu dotyczył kobiet niż mężczyzn (odpowiednio o 21 tys., tj. o 27,6% i o 23 tys., tj. o 26,4%). Wśród mieszkańców wsi liczba bezrobotnych wzrosła – o 21 tys., tj. o 32,3%, a wśród mieszkańców miast – o 23 tys., tj. o 23,5%.

Tabl. 7. **Bezrobotni**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w tysiącach			I kw. 2009 = 100	IV kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	187	163	207	110,7	127,0
mężczyźni	96	87	110	114,6	126,4
kobiety.....	91	76	97	106,6	127,6
Miasta.....	124	98	121	97,6	123,5
Wieś.....	63	65	86	136,5	132,3

W I kwartale 2010 r. stopa bezrobocia ogółem w województwie wyniosła 8,2% i była wyższa o 1,0 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2009 r., w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększyła się o 1,9 pkt proc.

Stopa bezrobocia na wsi ukształtowała się na poziomie 10,1%, tj. o 2,8 pkt proc. wyższym niż w miastach (7,3%). W skali roku stopa bezrobocia na wsi zwiększyła się o 3,1 pkt proc., natomiast wśród mieszkańców miast zmniejszyła się o 0,1 pkt proc. Wzrost stopy bezrobocia wystąpił w populacji mężczyzn (o 1,4 pkt proc.) i kobiet (o 0,5 pkt proc.). Stopa bezrobocia dla mężczyzn była wyższa niż dla kobiet (8,3% wobec 8,1%).

W stosunku do IV kwartału 2009 r. stopa bezrobocia zwiększyła się wśród mieszkańców wsi (o 3,0 pkt proc.) oraz miast (o 1,4 pkt proc.). Wzrost stopy bezrobocia odnotowano również w populacji mężczyzn i kobiet – w obydwu przypadkach o 1,9 pkt proc.

Tabl. 8. **Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	7,2	6,3	8,2	+1,0	+1,9
mężczyźni	6,9	6,4	8,3	+1,4	+1,9
kobiety.....	7,6	6,2	8,1	+0,5	+1,9
Miasta.....	7,4	5,9	7,3	–0,1	+1,4
Wieś.....	7,0	7,1	10,1	+3,1	+3,0

Zarówno w skali roku jak i kwartału, sytuacja na rynku pracy uległa pogorszeniu. W skali roku największy wzrost stopy bezrobocia (o 7,5 pkt proc.) odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lata. Stopa bezrobocia dla tej grupy osób pozostawała najwyższa i wyniosła – 20,8%. Spadek nastąpił wśród osób w wieku 45–54 lata (o 1,0 pkt proc.).

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. we wszystkich grupach wiekowych odnotowano wzrost stopy bezrobocia, przy czym największy wzrost odnotowano w grupie wiekowej 55 lat i więcej – o 4,5 pkt proc.

Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia osiągnęła poziom 8,4%, tj. o 1,1 pkt proc. wyższy w porównaniu z I kwartałem 2009 r.

Tabl. 9. **Stopa bezrobocia według wieku**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	7,2	6,3	8,2	+1,0	+1,9
15—24 lata	13,3	17,6	20,8	+7,5	+3,2
25—34	6,7	6,2	8,3	+1,6	+2,1
35—44	5,5	4,3	6,0	+0,5	+1,7
45—54	7,0	5,4	6,0	–1,0	+0,6
55 lat i więcej	7,4	3,2	7,7	+0,3	+4,5

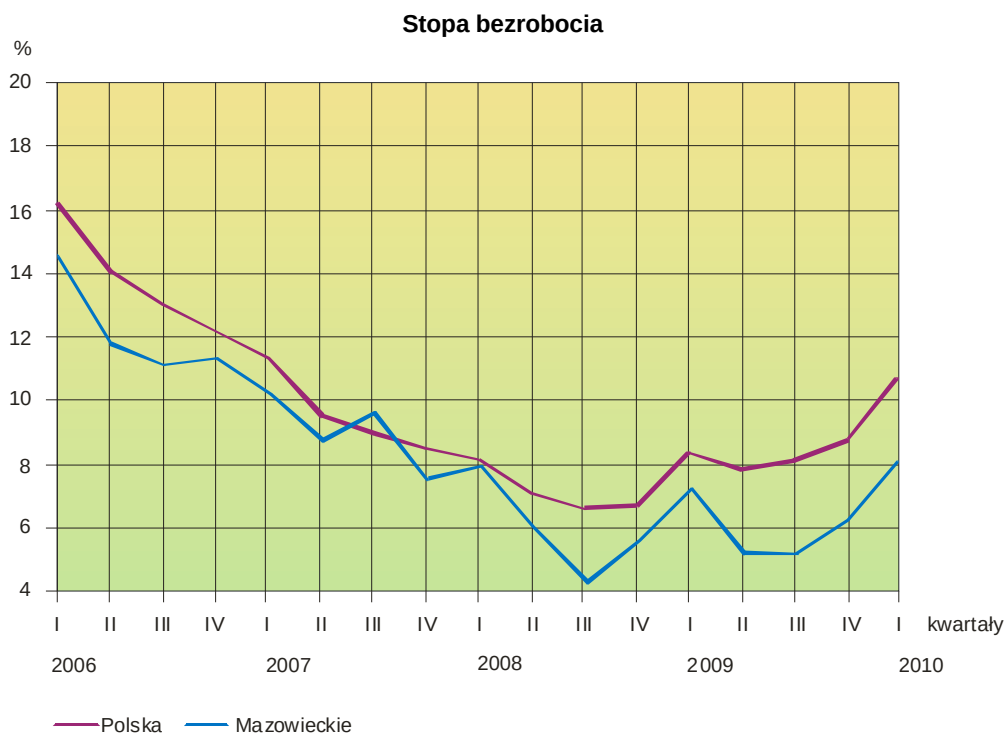
W I kwartale 2010 r., podobnie jak w poprzednich okresach, najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem wyższym – 3,6%, a najwyższa wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 19,0%. Wysoką stopę odnotowano także wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 13,0% oraz średnim ogólnokształcącym – 9,3%.

W stosunku do I kwartału 2009 r. największy wzrost stopy bezrobocia wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (odpowiednio o 4,9 pkt proc. oraz 2,5 pkt proc.), spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,8 pkt proc.).

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. największy wzrost stopy bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 6,0 pkt proc.), a najmniejszy wśród osób z wykształceniem wyższym (o 1,1 pkt proc.). Spadek stopy bezrobocia wystąpił tylko wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 0,6 pkt proc.).

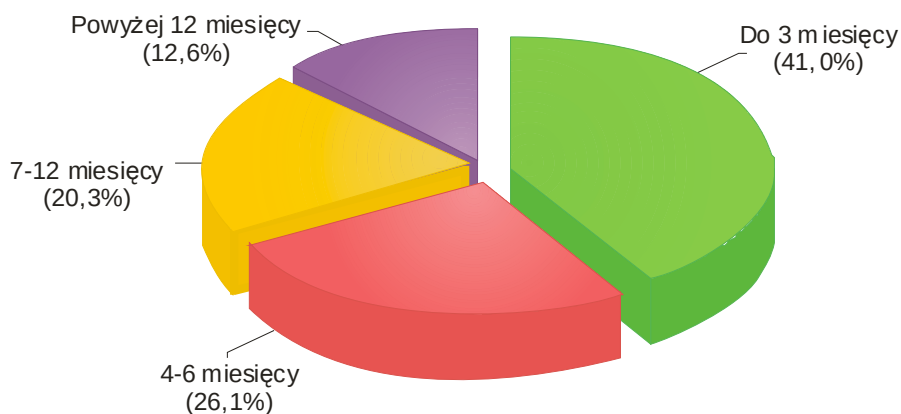
Tabl. 10. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt % w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	7,2	6,3	8,2	+1,0	+1,9
Wyższe	4,4	2,5	3,6	–0,8	+1,1
Policealne i średnie zawodowe	7,0	7,9	7,3	+0,3	–0,6
Średnie ogólnokształcące ..	8,7	3,3	9,3	+0,6	+6,0
Zasadnicze zawodowe	8,1	8,5	13,0	+4,9	+4,5
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..	16,5	17,1	19,0	+2,5	+1,9

W I kwartale 2010 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wyniósł 7,0 miesiące i był o 0,2 miesiąca krótszy niż w poprzednim kwartale. Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie przez 7,4 miesiąca, o 0,7 miesiąca dłużej niż mężczyźni. Wśród mieszkańców miast przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 7,5 miesiąca i był o 1,1 miesiąca dłuższy niż czas poszukiwania pracy wśród mieszkańców wsi.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w I kwartale 2010 r.

Zbiorowość osób długotrwale poszukujących pracy (13 miesięcy i więcej) w I kwartale 2010 r. liczyła 26 tys., co stanowiło 12,6% ogółu bezrobotnych (w IV kwartale 2009 r. – 25 tys., tj. 15,3%). Długotrwale bezrobocie częściej występowało wśród kobiet niż wśród mężczyzn (15,5% wobec 10,0%) oraz wśród mieszkańców miast niż wsi (14,0% wobec 10,5%).

Tabl. 11. **Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w danej grupie**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				I kw. 2009	IV kw. 2009
O g ó ł e m	20,3	15,3	12,6	–7,7	–2,7
mężczyźni	18,8	12,6	10,0	–8,8	–2,6
kobiety	20,9	18,4	15,5	–5,4	–2,9
Miasta.....	15,3	17,3	14,0	–1,3	–3,3
Wieś.....	30,2	12,3	10,5	–19,7	–1,8

BIERNI ZAWODOWO

W I kwartale 2010 r. w województwie mazowieckim 1870 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo. Osoby te stanowiły 42,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (na wsi – 45,1%, w miastach – 41,3%). Nadal w zbiorowości tej przeważały kobiety – 62,1%. Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (62,7%). Wśród biernych zawodowo, podobnie jak w poprzednich okresach, dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 41,1%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 44,5% (w I kwartale 2009 r. – 47,8%) ogółu biernych zawodowo.

W stosunku do I kwartału 2009 r. zbiorowość biernych zawodowo zwiększyła się o 44 tys. osób, tj. o 2,4%. W skali roku odnotowano wzrost liczby biernych zawodowo kobiet (o 46 tys., tj. o 4,1%), wśród mężczyzn zanotowano spadek (o 1 tys., tj. o 0,1%). Podobna sytuacja wystąpiła biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wśród mieszkańców miast odnotowano wzrost liczby biernych zawodowo (o 46 tys., tj. o 4,1%), na wsi nastąpił ich spadek (o 2 tys., tj. o 0,3%).

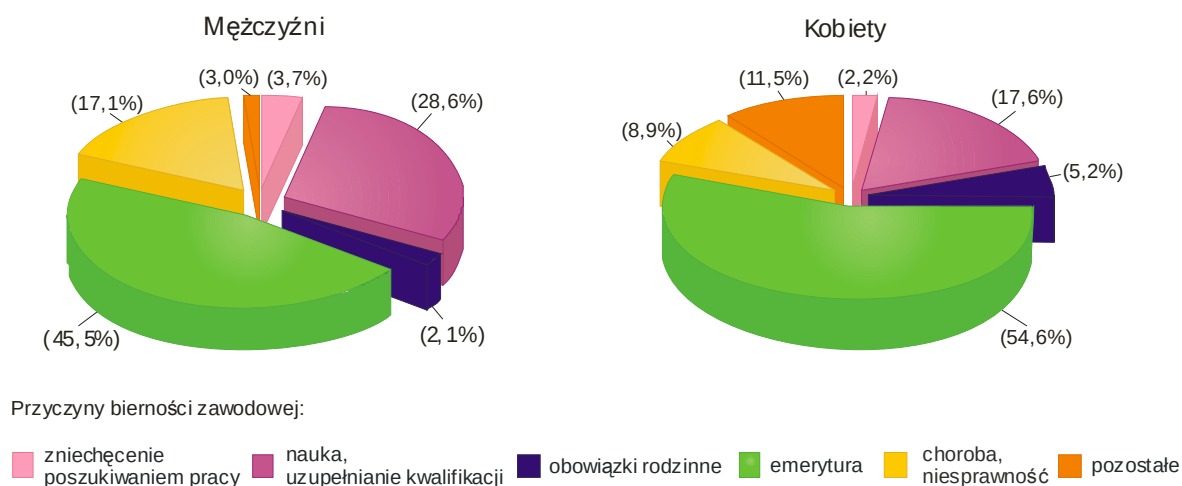
W stosunku do IV kwartału 2009 r. liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 26 tys. osób, tj. 1,4%, co spowodowane było zarówno wzrostem liczby biernych zawodowo kobiet (o 25 tys., tj. o 2,2%), jak i mężczyzn (o 2 tys., tj. o 0,3%). Wzrost liczby osób biernych zawodowo odnotowano również wśród mieszkańców wsi (o 10 tys., tj. o 1,5%) i miast (o 16 tys., tj. o 1,4%).

Tabl. 12. **Bierni zawodowo**

Wyszczególnienie	I kwartał 2009	IV kwartał 2009	I kwartał 2010		
	w tysiącach			I kw. 2009 = 100	IV kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	1826	1844	1870	102,4	101,4
mężczyźni	710	707	709	99,9	100,3
kobiety	1116	1137	1162	104,1	102,2
Miasta.....	1126	1156	1172	104,1	101,4
Wieś.....	700	688	698	99,7	101,5

W I kwartale 2010 r. spośród ogółu biernych zawodowo 51,2% stanowiły osoby, które nie podejmowały pracy z powodu przebywania na emeryturze (przed rokiem – 45,7%). Kolejnymi przyczynami bierności zawodowej były: nauka i uzupełnianie kwalifikacji – 21,8%, choroba lub niesprawność – 11,9%, obowiązki rodzinne – 4,0% (rok wcześniej udziały te wynosiły odpowiednio: 24,3%, 13,4% i 4,5%). Populacja osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy liczyła 50 tys., tj. 2,7% ogółu biernych zawodowo (w I kwartale 2009 r. – 55 tys., tj. 3,0%).

**Struktura biernych zawodowo mężczyzn i kobiet
według przyczyn bierności zawodowej w I kwartale 2010 r.**

PODSUMOWANIE

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w I kwartale 2010 r. wskazują, że sytuacja na rynku pracy była mniej korzystna niż w analogicznym okresie 2009 r. W stosunku do I kwartału 2009 r. wzrosła liczba osób bezrobotnych i biernych zawodowo oraz stopa bezrobocia. Jednocześnie odnotowano spadek liczby osób aktywnych zawodowo, w tym pracujących oraz zmniejszenie współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia.

W porównaniu z I kwartałem 2009 r. niekorzystne zmiany odnotowano zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. W obydwu populacjach zmniejszyła się liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia. Równocześnie wystąpił wzrost liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. Większy wzrost stopy bezrobocia zaznaczył się w zbiorowości mężczyzn.

Korzystniejsze zmiany w skali roku dotyczyły mieszkańców miast, gdzie nastąpił spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Nadal na obydwu obszarach notowano spadek liczby pracujących i wskaźnika zatrudnienia. W miastach wskaźnik zatrudnienia pozostawał na wyższym poziomie niż na wsi.

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano jedynie wśród osób w wieku 45 – 54 lata, w pozostałych grupach nastąpił wzrost. Największy wzrost stopy bezrobocia dotyczył grupy ludzi młodych w wieku 15–24 lata.

W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. zmniejszyła się liczba pracujących, a spadek tej populacji wystąpił zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi. Zwiększyła się liczba bezrobotnych, przy czym wzrost tej zbiorowości dotyczył w większym stopniu kobiet niż mężczyzn. Zwiększyła się także stopa bezrobocia oraz liczba osób biernych zawodowych.